

По конфіскації другий наклад!

Почтовою надійністю  
оплачено гуртом.

Львів, четвер 20. грудня 1923.

ЦІНА ЧИСЛА 50.000 Мл.

# НОВИЙ ЧАС

ІЛЮСТРОВАННИЙ ПОЛІТИЧНО-ГОСПОДАРСЬКИЙ ЧАСОПИС

Ч. 14.

ВИХОДИТЬ ДВА РАЗИ В ТИЖДЕНЬ.

Рік I.

**ПЕРЕДПЛАТА в КРАЮ**  
до кінця року 250.000.  
В Америці річно 8 долари.

**АДРЕСА:**

„НОВИЙ ЧАС“ Львів, Руська 18.

**ПЕРЕДПЛАТА ЗА КОРДОНОМ**  
місячно рівновартість 8 кор. чев.  
одно число 1 кч.

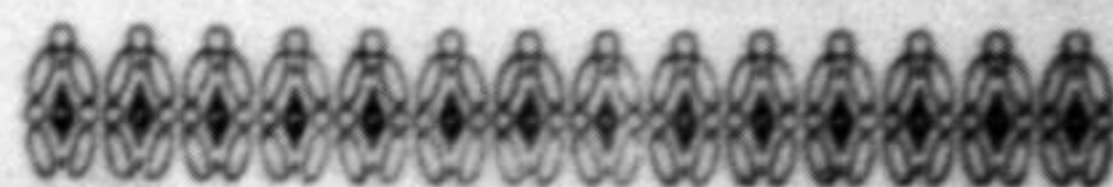
## В двацятьлітте діяльності поета.



1903.

О. Блесь.

1923.



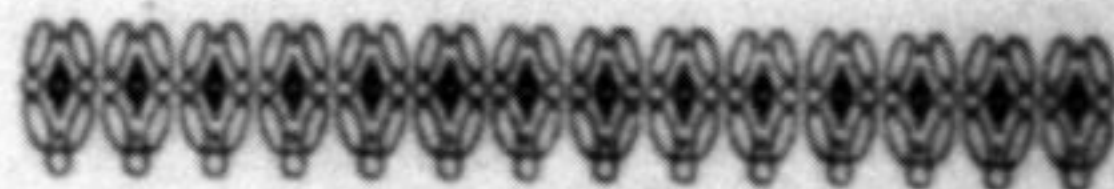
Ланцюги... Могили... Мури...  
Сумно, тихо, мертво скрізь...  
Мов розбиті всі бандури,  
Мов немає більше сліз.

Деж співці, що нам співали,  
Де великі кобзарі?  
Чом дзвонити перестали  
На дзвіницях дзвонарі.

Тихо, тихо... скрізь руїни,  
Мовчазливий плач кісток, —  
На могилу України  
Хоч би кинув хто квіток.

На могилу?! Ні вляниця —  
Не могила, не труна.  
Хай конає в ній орлиця,  
Але ще жива вона!

Ще горять у неї очі,  
Ще палають в ній думки!...  
Гнівню пазур пазур точе  
І шпурляє блискавки.



### В імені Річипосполитої Польської!

Суд окружний карний, яко Трибунал пресовий у Львові, рішив на внесок державної Прокуратури, що зміст часопису „Новий Час“ число 10, з дня 6. грудня 1923. р. в артикулі під заголовками: 1) „Коли нарешті?“ в уступах від слів: Питасмо коли пробудимось до кінця артикулу. 2) „Викидають Шевченка з приватних українських шкіл У. П. Т.“ в уступах між сло-

вами: польський а: Пригадаймо. 3) „Для розради“ в уступах від слів: Але чим я тут до кінця артикулу містить в собі ество ад 1) 3) злочину з § 65 а) з. к. ад 1) рівнож з § 65 б) з. к. ад 2) виступку з § 300 з. к. узнав доконану в дни 4. грудня 1923. конфіскату за оправдану і зарядив знищення цілого накладу і видав по думці § 493. з. к. заборону дальшого розширювання того друкованого письма. Заразом видав наказ відвчальному редакторови тої ча-

сописи щоби це рішення помістив безплатно в найблищому числі і то на першій стороні. — Невиконання того наказу потягає за собою наслідки передвиджені в § 21. зак друк. з дня 17. XII. 1862. Д. л. д. Ч. б. ех 1863. а іменно засудження за переступство на гривню до 4,000.000 мл. Львів, дня 7. грудня 1923.

(Підпис нечиткий).

# Що хвилині зусилля.

Не треба плачу,  
Коли іде боротьба за волю,  
[за життя,  
Коли на хмарах я вже дивний  
[відблиск бачу  
Сонця жданого.

О. Олесь.

(к) Збірна душа поневоленого народу, що був колись свободний, не живе іноді теперішністю. Вона живе минулим і майбутнім. Теперішність є немов гранею, де стикаються світлі пориви минулого з химерними надіями майбутнього. В щохвилині життю збірної душі не помітно. Вона, її збірна воля, розбита на дрібненькі пилюночки воль поодиноких людей, губиться без сліду збірного бажання, без виявів збірного хотіння. Вона є, та... лише у спільнім минулім, у снах про спільне майбутнє.

Так є, на жаль, в сучасний мент і в нас, Українців.

Незавидна доля хотіла, що наша державність, цебто вислів збірного життя українського народу, відмовлялась після сотень літ в огні, її хрестили кровю і залізом, годували тифом і заразами. Тепер вона в минулім. Ой не на те глядить вона на нас звідти збілілими кістками, розмовляє свистом вітру поміж курганами і пестить нас спомином воєнної пісні, аби майбутнє пестошів не знало, лише обов'язок, іншої любови не хотіло, лише любов чину, інших пісень не прагнуло, лиш п сню завзяття. Ні! не на те... Бо ця майбутність, цей

державний ідеал, який глядить на нас зі сумерків минулого, не виливає на сучасне збірне життя мільйонів, не викликає волі наблизитись до нього. Майбутність окрилює українські маси сонливою мрією, минуле зроджує лише безсильний стон...

Тоді він йтиме шляхами, що ніколи не заведуть до сонця жданого, якого відблиск бачимо на хмарах. Сім мільйонний народ втратить почуття самосвідомості, тобто почуття спільності стремління. Він розібється на сім мільйонів одиниць, з яких кожда житиме лише своїм життям.

Такою теперішністю не сміємо жити! Бо це значить котитися в провалля національної загибілі!

Нам треба тепер: безупинного напруження, збирання національних сил і підготовки для майбутнього

Мусимо любити Україну не лише таку, яка давляла землю, хліб, славу, але й бідну, без імени, осміяну. Тоді в нас житиме безупинно воля довести до цього, аби

вона була у майбутньому такою, якою була в минулому.

Мусимо хотіти України не лише раз в рік, на загальних зборах „Просвіти“, але кожної днини кожної хвилини.

Мусимо згадувати життя наших батьків, їх радість і стремління на те, аби впоїти їх нашим дітям. Тоді творитимемо почуття спільності і одностайності національного розвитку.

Такі щохвилині зусилля в'язатимуть минуле з майбутнім у теперішності. А в такій теперішності творитимуться можливості майбутнього помічатиметься збірне життя, що стане продовженням минулого. Така теперішність буде мостком, з якого безупинно і щохвилино засипуватимемо провалля між минулим, що пестить нас спомином воєнної пісні і майбутнім, що вимагає любови чи у...

## До наших Передплатників!

На 1924. рік отвиріаємо передплату на „Новий Час“.

Супроти безнастанних підвижок цін на папір і друк не можемо означити сталої передплати на довший час. Тому просимо наших передплатників прислати по одному мільйону мп. як зачет на передплату. Як хто пришле мільйон мп. зараз ще до нової підвижки, той буде мати заплачену газету за січень і лютий. Хто спізниться з присиланням грошей, а прий-

ВОЛ. ДОРОШЕНКО.

## О. ОЛЕСЬ.

(З нагоди 20-ліття його літературної діяльності).

В цім році сповнилося рівно двадцять літ, як українська література придбала нову поетичну силу.

Поетів у нас нівроку багато — наш нарід взагалі співучий, любить співати й складати пісні. Безіменні співці поклали безліч пісень, які співаються по цілій Україні. Це так звані народні пісні, що переходять з уст в уста, й не знати, хто їх склав. Та вже давно почали освіченіші наші люди друкувати свої твори і ці друковані пісні й становлять уже так звану книжну літературу. Багато ми маємо таких співців-поетів, що друком оголосили свої пісні. Є між ними дуже гарні й сильні річі, які залюбки читаються й співаються між народом.

Одного з поміж таких письмен-

ників поетів знає ціла Україна. Це славний наш Кобзар — Тарас Шевченко. Найбільший він поміж усіма. Могутнє, сильне, запальне було його слово. Мов огонь пече воно наші серця. Після Шевченка довго не було рівного йому силою співця, хоч — кажу — було чимало дуже гарних (візьмімо хочби знаменитого Івана Франка). Та ось двадцять літ тому появився на широких українських степах молодий талант, що знову нагадав нам Тараса. Нагадав і милозвучністю та ніжністю своїх пісень, і силою й розмахом їх, і пророчим гнівом. Виступив цей молодий співець і відразу звернув на себе загальну увагу, відразу став відомим на Україні. Всі інші, хоч які талановиті, співці наче померкли перед ним. Тільки один Тарас сяє й далі так само, як сявав.

На жаль у нас, у Галиччині, що так довго була відірвана від України, особливо перед великою війною, мало знають Олеся — таке

імя прибрав собі молодий поет, про якого р'ч. А як наступила війна, то людям взагалі було не до книжки й співів — і оттак і не було коли й як довідатися про людину, що сміливо й певною рукою підняла Тарасову кобзу. А це шкода велика, бо й нам треба знати Олеся та його пісні. В них бо він виспівав і долю людську й долю нашого рідного краю, нашої дорогої України. З його пісень довідуємося ми про красу широкої України, про її чудову природу. З його пісень навчимося любити свій рідний край і боротися за нього. Навчимося ненавидіти неволю й насильство взагалі й гнобителів вітчизни передовсім.

Правда, про все це співали й інші поети, але Олесь тим перевищив їх, що з більшою силою, з більшим запалом, з більшим натхненням оспівав і рад щі й горе людське та народне. А цеж відома річ, що гаряче, віще слово швидче доходить до людського серця,

де підвижка, тому обчисливо передплату відповідно до того, кілька буде коштувати газета в дні висилки гроша. Місто чеків висилаємо з тим числом поштові перекази. На чеках ми дуже тратимо, бо гроші ідуть цілих 10 днів. Тому просимо висилати гроші залученими переказами сейчас по їх одержанню. В теперішні тяжкі часи доля газети лежить в руках Ваших. Тому сейчас шліть гроші, щоби газета могла бути і надаліше Вашим сталим приятелем. *Адміністрація.*

*Глузуйте, квітть над рідною землею,  
Вкривайте склон і терном нашу  
Гнуть,  
Вбивайте нас байдужністю своєю, —  
Призирством діти вас убють.*

*На батька син оганьблений не гляне,  
Зрічеться матері бестямної дочка,*

*Даремно б ви упали на коліна,  
Об землю билися в тенетах каяття,  
О, не простить вас гнівна Україна  
За вік ганебного життя.*

*І в ранок той, коли ударять дзвони,  
І вас на суд народній приведуть,  
Із тисяч уст розітнуться проклони,  
І вам на голови впадуть.*  
*О. Олесь.*

скорше зворушує людську душу, ніж слово холодніше й млявіше. А Олесеві співи тим і беруть нас, що вони йдуть наче з ґрунту, що сила їх така, наче йде вона з самої глибини народної.

І так воно й є. Довго сумно було на Україні під пануванням царя. Довго слово наше було там закуте заборонене. Та пригадуйте віші слова Шевченкові:

*„Не вмирає душа наша,  
Не вмирає воля  
І неситий не вмире  
На дні моря поля,  
Не скує душі живої  
І слова живого“?*

Оттак сталося і з нашою Україною. Як не заходжувався царат здавити український рух, але це йому не вдалося. Сили українства щораз зростали й скоро вже годі було задушити їх у сповіточку. І саме 20 літ тому виявився навч цей живловий зріст українського руху. Щораз більше переймалася

## Комедія санації.

Ось так очеркують польські соціалісти та їхні часописи заходи теперішнього польського уряду уздоровити польський скарб. Комедія це тому, що скарб уздоровляє за багато спеціалістів та кожний з них переводить санацію в цей спосіб, аби як найбільше заробити. Заробити хотіла б ще й кожда партія, і кожда з них дбає про те, щоби податковий тягар був для неї як найлекший. Це видно вже від давна. Коли міністер Грабські хотів впровадити вальоризацію податків, то його прозвали великі богачі. Після Грабського прийшов на міністра скарбу Лінде а відтак Кухарські. Цей останній хотів дістати заграничну позичку, а коли за кордоном показали йому дулю, він взявся до вальоризації і перевів її в закон. Але рівночасно приобіцяв великим богачам і земельним власникам (обшар-

никам) що не буде примінювати до них цієї вальоризації.

Значить буде йти по давньому. Великі польські богачі лише вискають на вальоризації, бо вони добре пильнуватимуть щоби ця обіцянка була виповнена. Побч Кухарського правлює в поті чола пан Корфанти. Він уздоровляє польський скарб на спілку з великими купцями та промисловцями, а це відбувається рівнож не для добра скарбу. Представляючи цю скарбову господарку польський соціалістичний часопис (Роботник з д. 8 XII. ц. р.) завважує, що цього рода санація спричинює тільки доріжню, нужду, безробіття, та загалом тяжку господарську кризу. Брехня про санацію скарбу панує всевладно в той час, коли кругом хаос, розвал і боротьба за власні інтереси одних і поодиноких партій.

## Народне свято „Просвіти“ у Львові.

Дня 11. грудня с. р. відбувся заходом львівської філії „Просвіти“ ім. Т. Шевченка, її львівських та підльвівських Читалень та Т-ва „Зоря“ концерт Просвіти. Доволі велика програма була виконана силами поодиноких Читалень та їх членів. У всіх хорах була видна велика праця діригентів та учасників хорів а порівнюючи теперішній виступ цих хорів з їх попереднім виступом в марті треба зазначити, що ці хори все таки гарно розвиваються і йдуть наперед. Дуже гар-

но зарепрезентувався мішаний хор сполучених хорів львівських читалень під діригентурою професора Вітошинського, який усів вложити багато своєї праці, щоби з п'ятиох хорів зробити один добре зіспіваний. Добре зіспіваний і карний с хор Т-ва „Зоря“ який розпоряджує гарним голосовим матеріалом. Цей хор під управою діригента п. Ст. Гнатковського має всі дані вибитися на місце одного з кращих хорів у Львові. Те саме треба сказати і про хори читалень жовківської (діригент п. Сидорак) і Личакова (дір. п. Гнатюк). Не уступали тим хорам і два дальші хори читалень Левандівка (дір. п. Манько) і читальні Городецької (дір. п. Криштальський).

Не зважаючи на це, що в склад цих хорів входили наші залізничники, робітники та служниці, хори ці відспівали без закиду точки своєї програми. Деклямація жіноча п. Столярчуківної викликала олушевлення серед численно збраної публіки а сензацією для неї, чимсь новим, несподіваним і сильним була деклямація п. Драгана, у якого великий декляматорський талан, прекрасна декція та виголошення. Святочну промову доволі популярну свобідну від непотрібних фраз виголосив проф. Біленький.

Цілість програми робила симпатичне враження, колиб не дві її точки про які годі замовчати. Цими точками був квартет скрипковий та вокальний дует. Ці два виступи псували цілий святочний настрій концерту і викликували в душі присутних дивні думки як раз тому,

наша молодіж на закордонній Україні українською справою. Нараз наче з під землі почали рости по цілій Україні свідомі люди. Молодь узалася до чинної, революційної боротьби за народні права. Повстала так звана „Р. У. П.“ — „Револуційна Українська Партія“, яка з запалом кинулася у боротьбу. Радісно, бадьоро тоді стало жити на Україні — такий рух пішов. Хлопці молоді не боялися за діло народне головою наложити, ні тюрми, ні каторги царської не лякалися. Не міг царський уряд ні нагайкою, ні багнетом спинити того руху живого, палкого, енергійного.

Це про той час писав Олесь у своїм віршу:

*„Ми не кинемо зброї своєї:  
Наше військо сміється бючись,  
Наше військо в боях бенкетує,  
Наше військо вмира сміючись“...*

(Докінчення буде.)

що виконавцями цих двох точок були представники інтелігенції та нашої академічної молоді. Від тих двох верств нашого громадянства треба вже безумовно жадати, щоби вони вказували більше солідности та поваги у відношенню до цього свята та до їх виступу на цьому концерті. Комітет цього свята міг спокійно, не оглядаючися на ніщо, тих панів та пань не пускати на естраду популярного концерту. Аккомпанімент фортеп'яновий спочивав в руках п. Ірини Цурковської, яка докладала всяких заходів і свою

музичну рутину, для ратовання дуєгу та при тім його складі не могла вона нічого вдіяти.

Пишучи отсі рядки ми с дадекі від того, щоби робити комітегові закиди з нагоди цього свята. Оцінюючи як слід працю цього комітету ми хотілиб тільки йому порадити, щоби на будуче був при виборі сольових точок більш обережний. Концерт відбувся під протекторатом Головного Виділу та поза його Президією не можна було бачити на салі більше його членів.

як бувало. Вулиці доволі чисті. Вистави по склепах, освічені електричним світлом угинаються від предметів першої якості і моди. Каварні і готелі як колись. Ті самі кельнери, так само витають гостей, так само беруть „на чай” така сама в них обстановка, такі самі приходять пани. І таким самим зависним оком дивиться на ці розкоші бідний робітник, що тепер має владу в державі. Навіть давнього властителя побачите ви за буфетом в реставрації, лиш він вже не властитель, а арендарус давнішою своєю реставрацією у державі.

Театри як давніше. Тут публіка ріжноманітна. Багато таких, що до революції ніколи в театрах не були. Робітники, червоноармейці сидять побіч пузатих купців і купчих в брилянтах. А на сцені артисти, примінившись до смаку нозої публіки, збирають грімкі оплески.

По вулицях рух. Люди бігають, кожний спішиться кудись (мала американізація), рисаки вганяють вулицями побіч маси автомобілів. Всьо як було. І Дніпро пливе так само спокійно, як колись і пам'ятник св. Володимира глядить на него та немов благословить хрестом.

А українство в Києві? про це напишу в слідуєчому числі.

=====

**Складайте жертви на захоронку ім. Михайла Голубця.**

=====

## По той бік греблі.

(оригінальна кореспонденція)

### Міста і їх характер.

Як хто думає, що міста на Україні живуть інчим життєм, як до революції, то той поміляється. Той самий рух, той самий гін до забв'я і той самий поділ на тих, що бавляться і на тих що не мають защо веселитися. Є бідаки і богачі, як колись. А хто там бідний? Переважно ті самі, що були бідними колись. Робітники, урядники, а до них долучилися ще ті з паньства давного, що не вміли примінитися до нових обставин. Ті всі живуть як колись, нужденно вбираються погано їдять. А богачі? Є їх доволі. Може менче, чим до революції, але досить, щоби повні були розкішні

ресторани, каварні і т. д. купці, промисловці, вищі урядовці інженери лікарі і т. д. вони всі живуть собі гарно, їхні жінки тай вони самі в дорогих футрах розвіджають автомобілями і повозками по всіх містах України.

Київ. Якби не понижені будівлі на Хрещатику, Фундуклівській вулиці, на Липках і по всьому місту, то взагалі не пізнати булоб що Київ — це то місто, що переходило з рук до рук. Та ні від кого місто не потерпіло стільки як від Поляків. Вони знищили Київ найбільше, а головно лануховий міст, красу Києва і гордість техніки та бувший царський двірець. Повалені будівлі нагадують, що Київ добра не зазнавав. А позатим всьо,

РОМАН КУПЧИНСЬКИЙ.

## Батько Махно.

(Спомин).

(Продовженне).

### III.

Після відвідин Батька Махна в команді полку, відносини між його „армією” і нами стали майже приятельські. Правда, не вірили ми собі як приятелі, але всеж таки нам поки що не грозила від них небезпека. Багато до цього причинився сот. Мірон Луцький, начальник штабу бригади, який потрафив виробити в Махнівців пошану для Галицької Армії. Махнівці стали більш привітливі до золоторукавчиків, а багато з них приїхало до Уманя на концерт, який улажувала наша бригада. Між прибувшими було кількох дуже симпатичних і інтелігентних людей, з якими можна було зовсім присмно поговорити.

Пам'ятаю одного лікаря, кубанця. Високий, чорнявий мущина, анар-

хіст по переконанню, незвичайно добре відносився до нас і пробув з нами до раня на вечерниціях. Убранний був, як і всі прочі, в синій довгий жупан і зелений пояс. Він зовсім серіозно переконував нас, що тільки Махно спасе Україну від в'рогів. Розказував, що в Махна багато інтелігентів, між якими є й поет Капельгородський. Ми зі своєї сторони не дуже перечили йому, бо звісно, що Галичани все хочуть показатися більш толерантними, ніж того вимагає потреба, зі своєї сторони ми били на це, що „армія” Батька Махна мусить зукраїнізуватися, завести українські печатки, урядуванне і команду.

Між інчим показував він нам одно число газети, яка видавалася в таборі Махна. Як називалася не пригадую собі, але пам'ятаю, що була писана московською мовою з домішкою української.

І що до газети, ми переконували махнівського лікаря, що вона видавана для українських селян, на українській землі і повинна бути писана по українськи. Махнівець по-

годився з нами і обіцяв поробити старання в тім напрямі.

Над раном половина махнівських старшин вийшла зі салі робити порядок зі своєю прибічною гвардією, яка приїхавши разом з ними, почала таку пальбу на вулицях міста, що ми думали вже про напад недалеких Денкінців. Видно їм наскучило чекати бездільно на командирів і розважали душу стріляннем до шильдів і вікон.

Другого дня я відїхав до команди бригади в Христинівку. Команда містилась на христинівській стації, а штаб по залізничних будинках коло двіря.

Я застав у команді неприсмний настрої. Сотник Луцький ходив поіритований по пероні і видавав саме накази, щоб приготувати льокомотиву до дороги. Адютант бригади пор. Ясеницький і чет. Постолюк щось півгололом розмовляли, вимахуючи руками. З бо у коло них стояв кмд. жандармерії Коник і загадочно підсміхався. Видно було що скоїлося щось незвичайного, від якого всім стало ніяково.

# По Волині.

## Страшний визиск.

Нище подасмо табличку з якої читач побачить, кілька разів за один всього рік підскочили всякі товари в ціні. Тай ще одно побачить читач, а селянин за голову вхопиться. Ціни того, що селянин купує, як от сіль, сірники, нафта, цукор, шмари до возів і т. д. пішли в гору на 1000 і більше разів. А сільські продукти — збіже пішли в гору всього 250 разів.

З того бачимо, як страшно всі визискують українське село яке покищо безрадне. Але надаліше безрадним воно остатися не сміє. Через організацію українських селян в кооперативи треба положити тому кінець.

Тепер ціни на всі товари далеко вищі. Такі ціни, які зазначені на табличці були в ли топаді цього року.

Назва краму.	Кількість	Листопад 1922 р.	Листопад 1923 р.	На скільки раз підскочило.
Сіль сіра II с.	1 фунт	60	40.000	666
Сіль біла I с.	1 "	70	50.000	740
Олії репакові	1 літра	600	240.000	400
Пильник малий 3-кантовий	1 штука	400	350.000	875
Шмара до возів	1 фунт	100	120.000	1200
Мило	1 штука	600	300.000	500
Сірники	1 коробка	25	20.000	800
Нафта	1 літра	140	130.000	927
Цукор пісковий	1 фунт	300	220.000	733
Оселедці	1 штука	50	60.000	1200
Сало	1 фунт	800	350.000	437
Чоботи	1 пара	25000	15.000.000	600
Жито	1 пуд	5000	1.000.000	<b>200</b>
Пшениця	1 "	7000	1.800.000	<b>257</b>
Ячмінь	1 "	4000	850.000	<b>210</b>
Гречка	1 "	4500	1.200.000	<b>266</b>
Овес	1 "	3000	700.000	<b>233</b>

Замітка: один фунт = 400 гр., — 1 пуд = 16 кг.

## Відновлення читальні „Просвіти” в селі Дермань.

Дня 4. грудня с. Дермань обходило велике свято. Того дня від

новлено по п'ятирічній перерві читальню „Просвіти”.

Після торжественної служби Божої зібралися громадяни Дерма-

ня в домішній читальні. Портрети наших гетьманів, діячів та письменників і виплетена з гілячок ясеня напись „Учітеся Брати мої — ” надали домішній святочній вигляд. Всі відчували, що обходять велике свято. П-отець Іваніцький виголосив гарну промову, в якій вияснив те велике значіння для села. Селяни ставляться до тов. „Просвіти” дуже прихильно. В цьому і запорака, що товариство буде розвиватися та приносити хосен селови. *Сирота.*

## Галабурда в польському соймі.

Кореспондент „Світ” подає опис чергової бучі в польському соймі:

„Перед приступленням до устави о загальній військовій повинності, яку реферував пос. Заморські (посол з усемкі, який видав дуже обидливу брошуру про польське військо — прип. Ред.), лівниця підняла гострий протест проти назначення пос. Заморського на референта і зажадала іншого. Коли внесення лівниці впало, розпочалася на лавках опозиції обструкція, нагальне биття в дошки і окрики в сторону п. З.: „Каналья, провокатор, ошерба”. Через довший час гомонили на салі крики, так, що пос. Заморські мусів диктувати свою промову на вухо скорописцеві. Коли маршалок ставув в обогоні пос. Заморського, опозиція опустила на знак протесту засідання і вийшла зі салі гусаком”.

То представлення вже було раз, тільки тоді воно було зі співами...

Я підійшов до пор. Ясеницького і просто запитав, що сталося. Ясеницький розказав мені тоді цілу історію.

До команди бригади приїхав денікінський полковник на переговори. Очевидно, що ці відвідини держала команда в тайні перед звязковим Махна — Шпотою. Миж його все впевняли, що миж нами і Денікінцями нема ніяких зносин. Але зносини були, бо цього вимагала ситуація.

Одначе цим разом Шпота щось видно запримітив і як тільки денікінський полковник сів у команді за „зелений столик” він нечаяно ввірвався у кімнату і зробив скандал. Підбіг миттю до полковника і зі словами:

„А ти, сволоч, чого тут?” тархнув його по лиці. Полковник дав сторчка з крісла на землю, а Шпота давай його обкладати кулаками. Ледви — не ледви присутні відтягнули закукуріченого махнівця і випровадили в другу кімнату.

Шпота тоді роздув губу, що мовляв він тепер уже знає, що Га-

личани Махна зраджують та що він усе те донесе Батькови.

Треба було крутити; наші крутили як могли. Казали, що денікінський старшина попав у полон і ми з ним не провадимо ніяких переговорів.

— Чомуж ви не розстрілите сучого сина? — питав Шпота.

— Бо ми армія і полонених не розстрілюємо — відказали йому; він притих.

Тимчасом запухлий денікінський полковник нарікав у другій кімнаті на Галичан, що вони сбдурюють Денікінців бо приятелюють з бандою Махна.

І тут треба було крутити, бо Шкуро стояв нам з цілим своїм корпусом перед носом і кожної хвили міг нас рознести на шматки.

Наші казали, що Шпота не є жаден Махнівець, а тільки український повстанець, який випадково приїхав у Христинівку і не знаючи в чім річ поступив з ним так некультурно. Це, мовляв, тільки мале непорозуміння.

Але це непорозуміння дорого

коштувало — полковника. Він увесь запух і зойкав з болю і розлуки.

Наші обіщували йому покарати остро виновника, а самому радили заждати з відїздом до ночі.

Саме тепер приладжують для нього льокомотиву і він під охороною сумерку має відїхати в сторону Пального, за яким недалечко стояли вже Денікінці. Як провідник і опікун має з ним їхати чет. Постолок.

Не думаю, щоби Постолокови подобалася дуже його місія. Дорога, яку він мав проїхати не була довга, але вистарчала зовсім добре, щоб десять разів умерти.

Стація Тальне була на нейтральному ґрунті миж нами і Денікінцями. Заходили там і наші і денікінські стежі, але найчастійше відвідували її Махнівці, які крутилися по цілій околиці. Що будоб, якби махнівський відділ стрів нашого старшину з денікінським полковником? Певно, що ні одному ні другому не будоб пощади!

(Далі буде).

Ой була на світі та удівонька  
Трьох синів мала,  
Ночі не спала,  
Їх доглядала,  
В чистім любистку синів своїх  
[милих купала.

Що один з трьох синів звався  
[Івашечко...

Бога не боявся,  
Хати відцурався,  
До панів найнявся,  
Кляммом під чоботи панські  
[послався.

А що другий син звався Василечко...  
Він потиху встав,  
Скричю розрубав,  
Скарби всі забрав,  
Матір свою рідну, неньку свою  
[бідну обікрив.

Що найменший з трьох синів був  
[Незнайчко.

Стріли його люди  
Роскололи груди,  
На очі покладали полуди...  
Ніколи ж він світу Божого бачить  
[не буде.

Прийшла мати до Івашечка,  
Голодная стала,  
До вікна припала,  
Плакала, ридала,  
Руки свої худі простягала.

Вибіг синок, кричить, сердиться:  
„Моя хата з краю,  
Я тебе не знаю,

Іншу матір маю,  
Її пою, її кормлю, її доглядаю“.

Прийшла мати до Василечка,  
Голодная стала,  
До дверей припала,  
Плакала, — ридала,  
Василечком ріднесеньким сина  
[узивала.

Вибіг синок, кричить, сердиться:  
„Моя хата з краю,  
Василя не знаю,  
Інше ім'я маю,  
Себе кормлю, себе пою, про себе  
[я дбаю“.

Ой, до дому вдова повернулася,  
На землю упала,  
Коси собі рвала,  
Життя проклинала,  
До сина свого, до найменшого  
[промовляла:

Ходім, сину мій, ходім, синочку  
Зігнімось, як лози,  
Станем на дорозі,  
На лютім морозі,  
Може хто з прохожих зглянетсья  
[на наші сльози“.

Ідуть вони, тужать, степом.  
[селами...

На їх голосіння,  
Даютъ їм каміння,  
Лушпіння з насіння.  
Велике ж Твоє, Праведний, терпіння.  
О. ОЛЕСЬ.

## Як урядує польський шкільний інспектор в Бібрці?

Нищення українських шкіл не оминуло і бобрецького повіту, де повітовий інспектор Гурчанин береться енергійно до цього діла. Нам зовсім байдуже до того, чи він робить це на власну руку з почуття своєї „prawotządności“ повітового шкільного кацика чи він є виконавцем приказів з гори, нам тільки важне це, що діється в цьому повіті на полі нашого народнього шкільництва. А діється погано, ми є свідками безпardonної, в ніяких средствах не перебираючої системи нищення укр. народніх шкіл. На разі подамо тільки два приміри, дві квітки цієї системи, з двох тільки громад Волощина і Лани. Перша з них це майже чисто українська громада. Від часу основи там народньої школи викладовою мовою була мова українська. Це ж і зовсім природно. На 10-15 дітей польських було і є тепер понад 120 українських дітей. Та від нового шкільного року в цій школі заведено викладову польську мову. На якій основі це сталося, ніхто в громаді не знає. Селяни ходять по десять ра-

зів до шкільного інспектора їздять до Львова і всюди ці великі польські панп сміюся тільки над українським поневоленним мужиком, що побивається за права своєї української школи.

Ще краще діється в Ланах. Там є дві школи. Одна польська для дітей польських кольтонстів а друга українська для українських дітей. І ця українська школа, в якій нема ні одної польської а є 120 укр. дітей перемилює собі цей повітовий шкільний кацик на польську школу. Робить це без ніякої правної основи, хіба що цею основою вважає він свою всепольську душу або амбіцію Собіньского, який для задержання за собою при теперішнім уряді польським посади львівського шкільного куратора дає свою мовчазну або виразну згоду на того рода ніде на світі нечувані безправні акти. Та громадяни цього села не дають за програму. Висилають на всі сторони депутації. Одна така депутація в числі 60 осіб. батьків дітей була недавно у інспектора, який одначе все викру-

чується сіном. Тепер вибираються вони до Львова, до Куратора. Чи здасться те все на що? Депутації не допоможуть і не усунуть цієї системи, при помочи якої Поляки хочуть зробити Поляками усіх Українців. — Не допоможуть просьби у панів, але і не грізні нам їх затії.

Бо ми певні, що селяни тих сіл не пішлють своїх дітей до польських шкіл, але створять свої приватні курси з приватними учителями Українцями.

## Тяжке положення Литви.

Литовська держава одинока, що з Польщею, хоч і не воює, а на ходиться на воєнній стопі. Не підписала вона з Польщею ніяких договорів, між тими державами ані почта не ходить, ані залізниця не їздить. Причину цього ми знаємо. Польща заняла литовську столицю Вільно і ще до того часу його держить в своїм посіданню. А Литва, не маючи змоги відвоювати Вільно, бо сама вона за мала проти Польщі (має 2 мільйони 546 тисяч мешканців) веде покищо лише політичну боротьбу з Польщею на міжнародній арені. В Лізі Народів Литва ставить стало всякого рода внесення і засдно підчеркує, що Вільно вона ніколи не зречеться. Хоч Литва мала держава і Польщі сама не грізна, та всеж таки для Польщі це дуже неприємно.

І от та Литва переживає тепер дуже тяжкі часи. Цього року жнива не вдалися, збіже по більшій часті вигнило і народ, а там переважно народ селянський, немає чим заплатити податків. А в Литві крім сільського господарства і лісів нічого більше нема.

І так литовська держава не можучи стягнути податків з селян бо ті не мають їх чим заплатити, мусять тепер зменшувати видатки на державні потреби. В останніх часах зменшила вона число своїх урядників о цілих 40 відсотків. Значить на кожних 100 урядників звільнила 40. Тепер литовський уряд старається затулити заграничну позичку. З нещастя Литви найбільше тішиться Польща. Слаба Литва для неї якраз на руку.

## Для Америки, Канади, Бразилії і прочих країв

передплата виносить 3 долари річно, які просимо пересилати на нашу адресу порученими листами. Спішітьсся, щоб не було задержки в висилці газети.

## Вирвалося..

Ми безнастанно свідками, як польська правиця і лівиця жеруться між собою то в соймі, то в пресі, то на вічах. І, буває, в злости, подібно як по п'яному, чоловік не вдержить язика за зубами і виспіває правду. Ось так вирвалося Slow-y Polskom-y. Воно всі польські невдачі на терені міжнароднім приписує тайним товариствам т. зв. масонським льомам, яких членами, каже, є жиди. Ось тепер, жиди винні, що існує Ліга Народів, винен Ашкенази, хоч вихрещений, але Жид, що ця Ліга займається справами польськими. Бач Slow-y Polskom-y хотілосьби горланити на весь світ про п'яццві людек русинські, який від рана до ночі молиться до Маткі Боскей, же послала ласкен і сьвятло висшей культури, а тут часами десь хтось обізветься з недовірем про ці нечувані блага.

„Він (Ашкенази) то справив“ бідкас замотиличена газета „що Польська сталася головним клієнтом Ліги, що кождоразове її зібранне виповнене є виключно справами нашого паньства, він дав її заняття і сотворив одну властиву її рачію існування. Знова 90 відсотків це справи, що дотичать Польські і заповняють її наради“.

Бідна анельська скромность, котра не любить, аби нею інтересувались...

## Тютюн знова подорожіє.

Заповідають, що від 20 грудня тютюн має подорожати о 150 проц. От тобі й гаразди.

## Протест українських громадян м. Львова.

9 жовтня відбулося у Львові віче, уладжене організацією міста Львова, в яким обговорено нищення українського шкільництва, тобто заміну слова „Український“ на „руські“, переміну народних українських шкіл на польські, закриття українських шкіл і т. д.

Віче узнало, що нема найменшого змислу протестувати до польських властей, які всякі протести збувають кпинами, а що найменше мовчанкою і тому ршило свіа протест вислати до Союзу Народів і домагатись від него окремої комісії для розглядання українського стану шкільництва.

## З недавньої горожанської війни в Німеччині.

На ілюстрації представлено одну із барикад на вулицях столиці Баварії — Монахіїм підчас виступу Гітлера і Людендорфа. — Як відомо, в кілька годин після виступу німецька міліція побила на голову бунтарів, а провідників арештувала.



Чи думаш, читачу, що віче відбулося до кінця?

Пригадуємо собі ті слова посла Тугута, якими він переконував українських волинських послів, що вони непотрібно скаржаться на польські власти.

## В Польщі.

### Упадок правительства Вітоса.

Польський кабінет міністрів провалився. З „Пясту“ — ніби хлопської партії виступило 14 послів на чолі з Брильом і таким чином правительству Вітоса забракло

більшости в соймі. Наслідком цього Вітос з цілим правительством подався до димісії, яку польський президент Войцховській прийняв.

### На місце Вітоса — Тугут.

Президентом міністрів іменований Тугут, той самий, що українським послам сказав перед кількома днями таке:

Українцям в Польщі не діється жадна кривда. Вони всьо мають, бо їм констатуція всьо забез-

печує. Якє їхало, таке здибало. Був Вітос, нам добра не було і він покопився в пропасть. За Тугута ліпше нам не буде, хоч він ніби лівий. Але зате маємо повну надію, що пан Тугут полетить туди, куди й пан Вітос.

## Огляд світових подій.

### Англія.

Останні вибори виказали, що й англійський парламент заражений хворобою що є прикметою майже всіх європейських парламентів, хворобою, яка має назву: недостача більшости. Досі, на протязі віків, спір йшов все між двома партіями: консерватистами і лібералами, з яких то одна то друга побіджувала і приходила до влади. В останніх виборах прийшов до голосу ще один чинник: партія праці, себто партія робітників, яка, як звісно, здобула більш як 1 і пів сотні мандатів. І тепер парламент має три, майже рівні числом, сильні групи, з яких однак кожда сама про себе за слаба, аби

могла створити уряд. З другого боку порозумінне яких небудь двох груп вельми утруднене. Англійські часописи пишуть, що порозумінне, навіть тимчасове, між консерватистами і лібералами неможливе. Партія праці рішила вести опозицію проти правительства. Її виконний комітет постановив, що партія, в случаю потреби, готова сама взяти керму уряду в свої руки. Поголоска про нові вибори ще не справдилась. — Болдуїн (дотепершній президент міністрів) буде мусів дібрати собі нових 8 людей, на місце перепавших міністрів і скличе парламент на другу половину січня.

Ой була на світі та удівонька  
Трьох синів мала,  
Ночі не спала,  
Їх доглядала,  
В частім любистку синів своїх  
[милих купала.

Що один з трьох синів звався  
[Івашечко...

Бога не боявся,  
Хати відцурався,  
До панів найнявся,  
Килимом під чоботи панські  
[послався.

А що другий син звався Василечко...  
Він потиху встав,  
Скричю розрубав,  
Скарби всі забрав,  
Матір свою рідну, неньку свою  
[бідну обікрив.

Що найменший з трьох синів був  
[Незнайчко.

Стріли його люди  
Роскололи груди,  
На очі поклали полуди...  
Ніколи ж він світу Божого бачить  
[не буде.

Прийшла мати до Івашечка,  
Голодная стала,  
До вікна припала,  
Плакала, ридала,  
Руки свої худі простягала.

Вибіг синок, кричить, сердиться:  
„Моя хата з краю,  
Я тебе не знаю,

Іншу матір маю,  
Її пою, її кормлю, її доглядаю“.

Прийшла мати до Василечка.  
Голодная стала,  
До дверей припала,  
Плакала, — ридала,  
Василечком ріднесеньким сина  
[узивала.

Вибіг синок, кричить, сердиться:  
„Моя хата з краю,  
Василя не знаю,  
Інше ім'я маю,  
Себе кормлю, себе пою, про себе  
[я дбаю“.

Ой, до дому вдова повернулася,  
На землю упала,  
Коси собі рвала,  
Життя проклинала,  
До сина свого, до найменшого  
[промовляла:

Ходім, сину мій, ходім, синочку  
Зігнімось, як лози,  
Станем на дорозі,  
На лютім морозі,  
Можже хто з проложих зглянетсья  
[на наші сльози“.

Ідуть вони, тужать, степом.  
[селами...

На їх голосіння,  
Дають їм каміння,  
Лушпіння з насіння.  
Велике ж Твоє, Праведний, терпіння.  
О. ОЛЕСЬ.

## Як урядують польський шкільний інспектор в Бібрці?

Нищення українських шкіл не оминуло і бобрєцького повіту, де повітовий інспектор Гурчанин береться енергійно до цього діла. Нам зовсім байдуже до того, чи він робить це на власну руку з почуття своєї „prawotządności“ повітового шкільного кацика чи він є виконавцем приказів з гори, нам тільки важне це, що діється в цьому повіті на полі нашого народнього шкільництва. А діється погано, ми є свідками безпардонної, в ніяких средствах не перебираючої системи нищення укр. народніх шкіл. На разі подамо тільки два приміри, дві квітки цієї системи, з двох тільки громад Волощина і Лани. Перша з них це майже чисто українська громада. Від часу основания там народньої школи викладовою мовою була мова українська. Цеж і зовсім природно. На 10-15 дітей польських було і є тепер понад 120 українських дітей. Та від нового шкільного року в цій школі заведено викладову польську мову. На якій основі це сталося, ніхто в громаді не знає. Селяни ходять по десять ра-

зів до шкільного інспектора їздять до Львова і всюди ці великі польські панп сміюся тільки над українським поневоленним мужиком, що побивається за права своєї української школи.

Ще краще діється в Ланах. Там є дві школи. Одна польська для дітей польських кольтонстів а друга українська для українських дітей. І цю українську школу, в якій нема ні одної польської а є 120 укр. дітей перемилює собі цей повітовий шкільний кацик на польську школу. Робить це без ніякої правної основи, хіба що цією основою вважає він свою всепольську душу або амбіцію Собіньського, який для задержання за собою при теперішнім уряді польським посади львівського шкільного куратора дає свою мовчазну або виразну згоду на того рода ніде на світі нечувані безправні акти. Та громадяни цього села не дають за програму. Висилають на всі сторони депутації. Одна така депутація в числі 60 осіб. батьків дітей була недавно у інспектора, який одначе все викру-

чується сіном. Тепер вибираються вони до Львова, до Куратора. Чи здасться те все на що? Депутації не допоможуть і не усунуть цієї системи, при помочи якої Поляки хочуть зробити Поляками усіх Українців. —

Не допоможуть просьби у панів, але і не грізні нам їх затії.

Бо ми певні, що селяни тих сіл не пішлють своїх дітей до польських шкіл, але створять свої приватні курси з приватними учителями Українцями.

## Тяжке положення Литви.

Литовська держава одинока, що з Польщею, хоч і не воює, а на ходиться на воєнній стопі. Не підписала вона з Польщею ніяких договорів, між тими державами ані почта не ходить, ані залізниця не їздить. Причину цього ми знаємо. Польща заняла литовську столицю Вільно і ще до того часу його держить в своїм посіданню. А Литва, не маючи змоги відвоювати Вільно, бо сама вона за мала проти Польщі (має 2 мільйони 546 тисяч мешканців) веде покищо лише політичну боротьбу з Польщею на міжнародній арені. В Лізі Народів Литва ставить стало всякого рода внесення і засдно підчеркує, що Вільно вона ніколи не зречеться. Хоч Литва мала держава і Польщі сама не грізна, та всеж таки для Польщі це дуже непріємно.

І от та Литва переживає тепер дуже тяжкі часи. Цього року жнива не вдалися, збіже по більшій часті вигнило і народ, а там переважно народ селянський, немає чим заплатити податків. А в Литві крім сільського господарства і лісів нічого більше нема.

І так литовська держава не можучи стягнути податків з селян бо ті не мають їх чим заплатити, мусять тепер зменшувати видатки на державні потреби. В останніх часах зменшила вона число своїх урядників о цілих 40 відсотків. Значить на кожних 100 урядників звільнила 40. Тепер литовський уряд старається затягнути заграничну позичку. З нещастя Литви найбільше тішиться Польща. Слаба Литва для неї якраз на руку.

## Для Америки, Канади, Бразилії і прочих країв

передплата виносить 3 долляри річно, які просимо пересилати на нашу адресу порученими листами. Спішітьсья, щоб не було задержки в висилці газети.



## Вирвалося..

Ми безнастанно свідками, як польська правиця і лівиця жеруться між собою то в соїмі, то в пресі, то на вічах. І, буває, в злости, подібно як по п'яному, чоловік не вдержить язика за зубами і виспіває правду. Ось так вирвалося Slow-y Polskom-y. Воно всі польські невдачі на терені міжнароднім приписує тайним товариствам т. зв. масонським льомам, яких членами, каже, є жиди. Ось тепер, жиди винні, що існує Ліга Народів, винен Ашкенази, хоч вихрещений, але Жнд, що ця Ліга займається справами польськими. Бач Slow-y Polskom-y хотілосьби горланити на весь світ про п'яцциви людек русинські, який від рана до ночі молиться до Маткі Боскей, же послала ласкен і сьвятло висшей культури, а тут часами десь хтось обізветься з недовірем про ці нечувані блага.

„Він (Ашкенази) то справив“ бідкас замотиличена газета „що Польська сталася головним клієнтом Ліги, що кождоразове її зібранне виповнене є виключно справами нашого паньства, він дав її заняття і сотворив одну властиву її рачію існування. Знова 90 відсотків це справи, що дотичать Польські і заповняють її наради“.

Бідна зисльська скромность, котра не любить, аби нею інтересувались...

## Тютюн знова подорожіє.

Заповідають, що від 20 грудня тютюн має подорожіти о 150 проц. От тобі й гаразди.

## Протест українських громадян м. Львова.

9. жовтня відбулося у Львові віче, уладжене організацією міста Львова, в яким обговорено нищення українського шкільництва, тобто заміну слова „Український“ на „руські“, переміну народних українських шкіл на польські, закриття українських шкіл і т. д.

Віче узнало, що нема найменшого зміслу протестувати до польських властей, які всякі протести збувають кпинами, а що найменше мовчанкою і тому ршило свій протест вислати до Союзу Народів і домогаться від него окремої комісії для розглядання українського стану шкільництва.

## З недавньої горожанської війни в Німеччині.

На ілюстрації представлено одну із барикад на вулицях столиці Баварії — Монахіюм підчас виступу Гітлера і Людендорфа. — Як відомо, в кілька годин після виступу німецька міліція побила на голову бунтарів, а провідників арештувала.



Чи думаєш, читачу, що віче відбулося до кінця?

Пригадуємо собі ті слова посла Тугута, якими він переконував українських волинських послів, що вони непотрібно скаржаться на польські власті.

## В Польщі.

### Упадок правительства Вітоса.

Польський кабінет міністрів провалився. З „Пясту“ — ніби хлопської партії виступило 14 послів на чолі з Брильом і таким чином правительству Вітоса забракло

більшости в соїмі. Наслідком цього Вітос з цілим правительством подався до димісії, яку польський президент Войцховській прийняв.

### На місце Вітоса — Тугут.

Президентом міністрів іменованій Тугут, той самий, що українським послам сказав перед кількома днями таке:

Українцям в Польщі не діється жадна кривда. Вони всьо мають, бо ім конституція всьо забез-

печує. Яке їхало, таке здибалобув Вітос, нам добра не було і він покотився в пропасть. За Тугута лише нам не буде, хоч він ніби лівий. Але зате маємо повну надію, що пан Тугут полетить туди, куди й пан Вітос.

## Огляд світових подій.

### Англія.

Останні вибори виказали, що й англійський парламент заражений хворобою що є прикметою майже всіх європейських парламентів, хворобою, яка має назву: недостача більшости. Досі, на протязі віків, спір йшов все між двома партіями: консерватистами і лібералами, з яких то одна то друга побіджувала і приходила до влади. В останніх виборах прийшов до голосу ще один чинник: партія праці, цебто партія робітників, яка, як звісно, здобула більш як 1 і пів сотні мандатів. І тепер парламент має три, майже рівні числом, сильні групи, з яких однак кожда сама про себе за слаба, аби

могла створити уряд. З другого боку порозуміння яких небудь двох груп вельми утруднене. Англійські часописи пишуть, що порозуміння, навіть тимчасове, між консерватистами і лібералами неможливе. Партія праці рішила вести опозицію проти правительства. Її виконний комітет постановив, що партія, в случаю потреби, готова сама взяти керму уряду в свої руки. Поголоска про нові вибори ще не справдилась. — Болдуїн (дотеперішній президент міністрів) буде мусів дібрати собі нових 8 людей, на місце перепавших міністрів і скличе парламент на другу половину січня.

## Росія.

В перших днях січня відбудеться другий з'їзд рад СРСР, якого завданням буде затвердити конституцію Союзу радянських Республік. На засіданні нового московського совіту промовляв Каменєв. Він сказав, що міжнародне положення Союзу радянських Республік дуже змінилось. Ожидється навязання політичних і торговельних зносин з Італією, а торговельних з Америкою.

## Франція і Німеччина.

Новий німецький уряд Маркса вибрав для ратовання Німеччини інчу дорогу, як його попередники. Від року Німеччина бойкотувала Францію і не входила з нею в ніякі переговори. Щойно Маркс відзаявився говорити безпосередно з французами. Тому кілька місяців німецький народ такого провідника німецької політики, що посмівби говорити з французами, бувби роздер на кусники. Але як в Німеччині не стало що їсти, як життя стало дорожче як в яком небудь другім краю (скромне життя коштує місячно 50 долярів) — Німці дозволяють вести політику, яку подобаєсь, лише, щоби

— Совіти бойкотують Швайцарію за це, що швайцарський суд звинувинив убийників Воровського. Не дозволяє на привіз швайц. товарів, відмовляє віза на в'їзд Швайцаріям в Росію, а навіть збирається видалявати горожан Швайцарії зі своїх границь. — Троцькій захорував і на його місце іменовано військовим міністром відомого генерала Буденного.

поліпшити господарське положення Німеччини. І от без галасу прийняли Німці до відома, що в Парижі і Брукселі (столиця Бельгії) німецькі тимчасові послы балакали з французьким і бельгійським президентом міністрів. Німецький посол запропонував Пуанкаре, щоби в окупованих країнах Німеччини Надренії і Рурщині зорганізувати правильну адміністрацію. Пуанкаре зажадав німецьких пропозицій на письмі.

Так започатковано новий період німецької політики — з шляху воєнничого німецький уряд перейшов на мирний. Хмари з того боку, розходяться здається покищо.

## Мексиканська революція.

Повстанські відділи звели бій з військами правительства і їх по-

бито. В скорому часі надіються повстання зліквідувати.

## Др-а Д. Донцова хочуть видалити з границь Польщі.

Львівська дирекція поліції доручила дру Донцову рішення, силою якого його видаляється з границь Польщі за... протидержавну діяльність. Та його діяльність мала проявлятися в статтях „Заграві“. Д-р Донцов вніс проти того рішення рекурс до воєвідства. Нище подаємо у відписі „Ореченя“ поліції вислане Д-р. Донцову:

ч. 48.480/23

Ореченя

Дирекція Поліції, яко влада шупасова у Львові на засаді уставу з 27 липня 1871 ч. 38 апл. видаляється Дмитра Донцова, журна-

ліста, замешкалого іпр. з границь Польської Держави яко шкідливого для безпеченства і порядку а також публичного ладу, а то під рігором наслідків з § 323 уст. карної, з тим, що видаленій може довільно обрати собі керунок і границю, а також і місце, в яком той же має перейти границю Польської Держави. Рекурс проти того ореченя належить внести до Воєвідства у Львові на руки Дирекції Поліції протягом трох днів від хвилі оголошеня сього ореченя.

Львів дня 15 грудня 1923

Гондзіньські.

## Відгомін недавнього минулого. Із судової сали.

Дня 11. ц. м. розпочалася перед лавою присяжних суддів в окружнім карнім суді у Львові розправа проти бувшого команданта української жандармерії в Білші шляхотській, Івана Кизими. Присяжні судді: грюх Жидів, решта Поляки; предсідник трибуналу надрадник Дукет, як вотанти Маєр і Двожак. Обвинувачує прокуратор Пакліковскі, боронять Кизиму д-р Володимир Бачинський і д-р Лев Ганкевич. Акт обвинувачення закидає Кизими

крадіж, убійство і нарушенне публичного спокою, що він ніби поповнив як був командантом української жандармерії. Крадіж заключається в тім, що Кизима, відбирав усі військові річі, що находилися між селянами. Далше закидається обвинуваченому, що він дав наказ розстріляти бувшого австрійського жандарма Сасвича за те, що той організував напад на українську військову стежу, наслідком чого стежа була розоружена. Вкінці Кизима

викрив кривку ке Генчля і відставив його до окружної команди, де того розстріляли за організованне повстання проти української влади.

Кизима у своїх зізнаннях не признається до поповнення закидуваних йому вчинків. Ніяких крадіжій він не допускає, а коли відбирав військові річі, то робив те з наказу вищої влади і все відібране відсилав до вищої команди. О. Генчля арештував на приказ з гори, а тим самим в його смерті не винуватий, а Сасвича розстрілювати ані навіть арештувати не казав. Того останнього арештували жовніри, що були підчинені окружній команді, а не йому. Арештованне або увільненне Сасвича від нього зовсім не залежало.

Після зізнань обвинуваченого ставить д-р Ганкевич вноси на покликанне нових свідків, між якими находимо: княгиню Северину Сасєгу, властительку Білки шляхотської, Остапа Луцького тодішнього шефа штабу групи „Схід“ під Львовом, бувшого премера Вінцентого Вітоса і багато інших, одних на обставину, що Кизима все, що робив — то виконував лише накази влади, а других, що обвинуваченній не відноситься особливо ворожо до польського народу та не нищив усього, що польське, як йому закидає акт обвинувачення.

Трибунал, всі

ці вноси оборони відкинув. Решта першого, другий, третій, четвертий і пятий день розправи сходять на переслуханню свідків, яких доволі багато. Характеристичне те, що майже усі свідки зізнають на користь Кизими і майже ніхто з них не potwierджує того, що закидає йому акт обвинувачення. Дехто зі свідків, що в часі слідства зізнавав на некористь обвинуваченого, відкликає свої попередні зізнання (Єнжиковска). Навіть ті, що — як видно — ненавидять Кизиму (Чияжкова) нічим його не обтяжують. Тому то й загальне вражінне зі зізнань свідків таке, що Кизима не винен у всьому тому, що йому закинули.

Нові внесення оборони на покликанне свідків, що малиб ствердити обставини упевинуючі обвинуваченого відкинено.

По відчитанню питань присяжним суддям, прокуратор Пакліковскі доказував в довгій промові вину Кизими, закидаючи йому все те, що сказано в акті обвинувачення тому, що на його думку зізнання свідків, що зізнавали на користь обвинуваченого — неправдиві.

Ця промова прокуратора була найбільш міродатна для суддів присяжних, бо не зважаючи на слова оборони (промова д-ра Ганкевича) вони відповіли на поставлені їм питання так, що на основі тих відповідей засуджено Кизиму на кару смерті з заміною на 15 літ в'язниці.

Оборонці поголосили зараз зажаленне неважності.



## Два самовбійства в львівських тюрмах.

Оноді перетяв собі жили та вмер від впливу крові жид Туріель-бавм властитель каварні у Львові, якого замкнули на Баторого за чинне зневаженне поліцає.

В тюрмі при вул. Яховича отруївся 26-літній торговець Карло М., якого арештували невідомо з яких причин.

На радість усім вийшов з друку і вже продається

# Великий календар „Червоної Калини“

найкрасший календар, який появилася на 1924. р. — Хтож не купить тої книжки? Не буде такого! Засаднича ціна 2.50 м. Тепер 1,000.000 мп. без пересилки. — — — Писати на адресу **Львів, Руська 18. „Червона Калина“.**

## ОСТАННІ ВІСТІ.

### Тугут скінчив -- Владислав Грабські зачинає.

Тугутови не вдалося створення правительства. Хотів він творити спершу правительтво позапарляментарне, на що не згодилися клуби на яких він бажав правительтво оперти. В творенню парламентарного уряду Тугут хотів опертися на Христ'янських демократів, клуб Пяста, П. П. С., групу Домбського, Бриля і Визволене. На міністра війни хотів покликати Пілсудського. Тому, що Христ. демократи і Пяст відмовили свого попертя, Тугут зложив свій мандат. През. Войц-

ховські поручив супроти того творення правительства Владиславови Грабському, колишньому акушерови польського скарбу. Чи вдасться Грабському утворити кабінет — побачимо.

буде відбуватися в мп. після курсу, який установлювати буде для кожного дня міністер скарбу. Для влат зачету на цей податок установлено такі курси: для влат від 16. IX — 30. IX. Курс золотого франка виносить 55,500 — 65 600 мп.; від 1. X — 15. X. між 67,600 і 181,200 мп.; від 16. X. — 31 X. між 178,800 і 314 000.; від від 1. XI до 15 XI. між 3 7-000 — 351000. —

В часі від 16 до 30 листопада установлено такі курси золотого франка:

16. XI 352.000 мп.	24. XI 557.950
17. XI 390.800 "	26. XI 558.600
19. XI 395.250 "	27. XI 623.500
20. XI 412.250 "	28. XI 717.300
21. XI 4 4.500 "	29. XI 695.000
22. XI 462.400 "	30. XI 680.000
23. XI 490 850 "	

Щоби дізнатися яку квоту вплачено у франках, треба поділити квоту заплачених марок через курс франка в дни заплати.

Коли приміром платник податку від майна мав платити зачет в сумі 6,800,000 а заплатив сей зачет дня 30. XI. 1923 р. отже в дни коли курс золотого франка був на 680.000 мп. то згаданий платник заплатив в дійсности 10 фр. золотих

$$\frac{6,800,000 \text{ марк.}}{680,000 \text{ курс. франка}} = 10 \text{ фр.}$$

## Дописи.

**Пучка Мала, повіт Тернопіль.** Дня 2. грудня н. р. відбулися Загальні Збори місцевого Т-ва Читальні „Просвіта“ в присутности за місцевих гостей Волод. Мартиневича, читальняного організатора і Івана Декайла з Микулиців. На збори прибуло 25 членів. Про промові місцевого громадянина п. Павла Трембача вибрано до ваділу Тов-ва: Василя Череватого, Івана Озерянича, Антона Криворучку, Петра Оленюка, Петра Тихоступа і Федька Теслиюка. Членську вкладку ухвалили Загальні Збори місячну, висоту якої що місячно має Видел ухвалити. Рішено передплачувати часописи „Новий Час“ і „Свободу“. — Минувшого року працювала молодіж даючи вистави під проводом В. Мартиневича і придбала в цей спосіб гарну бібліотеку. Тепер приготуються знова до вистави під управою П. Трембача. При кінці Загальних Зборів промовив В. Мартиневич і палким патріотичним словом заохотив усіх до праці Відспіванням народного гімну закінчено Загальні Збори. *Присутний.*

### В Англії соціалісти творять уряд?

З Відня доносять, що партія праці порішила прийняти творення правительства. На президента міністрів намічений Мек Дональд. Ліберали з Льюїс Джорджем на чолі будуть таке правительтво попірати. — Якщо так булоби, то треба очікувати засадничої зміни в полі

тилі Англії по відношенню до Франції. Бо Мек Дональд і ціла партія праці є за ревізією версальського мира. — Так само в відношенню до Росії наступилаби зміна так, як партія праці є за визнанням совітського правительства.

### За скарбами Люзітанії.

В часі світової війни затопила німецька підводна лодка корабель Люзітанію на Атлантийськім океані, недалеко берегів Ірландії. З кораблем затонуло 1200 осіб і багато дорогоцінностей на загальну суму 16,000,000 доларів, що находилися в касі. Жалко тепер людям за тими величезними скарбами. Тому організується виправа, щоб ті дорогоціности добути.

Чи вдасться однакож сповнити той намір — покаже будучина. На перешкоді стоять чималі труднощі. Скарби находяться під кількома сталевими покладами, а добути їх повинні нурці при помочі динаміту, яким треба вирізати поклади один по другім і зробити отвір так великий, щоб можна було витягнути касу.

Як видно робота це незвичайно важка. І колиб вона навіть не вдалася, свідчитиме про велику відвагу тих, що її піднялися.

Для запевнення успіху заводиться всякі уліщення та застосовується найновіші винаходи. Убрання нурців будуть зроблені, по зразку винахідника Леавіта, з брон-

зу і важитимуть 350 фунтів; але тому, що в воді усі предмети тратять на вази, цебто стають легшими, тож і ті убрання в тій глибині, в якій находиться Люзітанія, облекшуться о 75 фунтів.

Другим знаменитим уліщенням буде особливий апарат, що достарчатиме нурцви повітря. Давніше допроваджувано потрібний до дихання воздух гумовими рурами. Тепер нурок матиме на своїх плечах апарат, що витворить йому досить кисня (газ, що служить до віддихання) на три години.

Нурок буде прикріплений до корабля ливною, в якій буде телеграфічний провід так, що нурок кожної хвилі буде міг porozумітися з залогою корабля.

Морську глибину розсвітлюватимуть спеціальні рефлектори, уміщені на кораблі.

Багато людей дивиться на той намір як на з гори засуджений на невдачу. Це однакож не вілстрашує смільчаків, що поставили собі за задачу добути затоплені скарби.

### Як платиться і як обраховується податок від майна!

Ми вже писали в попередних числах нашого часопису, що пода

ток від майна буде вимірювати в золотих франках а сплачування його

## Як урядовав п. Корфанти?

Заслужник голови польських міністрів Корфанти старався здобути для польського скарбу як найбільше золота на рахунок податку від майна. В тій цілі їздив він по цілій Польщі, приймав та перемовив з великими купцями а з окрема з промисловцями. Дуже хитра собі штука цей п. Корфанти. Він зміг всіх очарувати і як тільки скаже своє муаре слово, сейчас сиплеться золото на маєтковий податок. З початку тяжко було пізнати причину його успіхів і що йно в останньому часі ця тайна прояснилася. Великі углеві промисловці дали Корфантові золото на податок від майна, але рівночасно здобули через того самого п. Корфанта го знижку податку від вугля у висоті від 5—15 проц., а від вугля призначеного на вивіз аж 20 проц. Це зовсім ясний і простий рахунок. Даючи золото чи там тверду ва

люту як зачет на згаданий податок, вони рівночасно через знижки податків від вугля не тільки що відбили собі зложені зачети але й грубо заробили. Вони одержали право вивозу більшої кількості вугля при нишій податку, — дістануть за него добру, заграничну валюту, а за вуго в скажуть собі добре і в краю заплатити. Бо коли тепер треба платити за 1 тону вугля від 22—25 мільйонів м., то в короткому часі вуголь стане дорощий від всякого лікарства. — Не обійшлося без того, щоб і п. Корфанти при тм не заробив, хотяй би тільки через те, що він углевий промисловець. Після промисловців прийде черга на великих купців. П. Корфанти почав і з ними балакати, є надія що ця балачка знова не вийде на користь польському скарбові ані загальному населенню, а хіба тим, що такі балачки вестимуть! —

## Закон про парцеляцію і про колективізацію!

Оце іде на нас нзве добро. Комісія польського сойму покінчила свої праці над уложенням проекту закону про парцеляцію та має в короткому часі предложити його польському соймові. Як буде виглядати, як будуть переводити в життя цей закон і що він дасть нашому селянинові — що до відповіди на ці питання не може бути ніяких сумнівів. Ми наглядно бачимо, що діється на наших землях від 1918 р., тепер це все має бути тільки potwierdжене законом. Це і видно з поодиноких його постанов. Право до набуття земель з парцеляції мати муьт в першу чергу: а) військові Поляки-осадники, б) відтак польські офіціалісти і дрібні арендатори, в) власники таких карловатих господарств, які межують зі землями, що підлягають рекевізіції, а вкінці г) безземельні цього повіту, в якому парцеляція буде переводитися.

У центральних воєводствах Польщі можна буде на основі цього закону посідати 160 гектарів а у „ресових“ воєводствах від 100—1.120 гектарів землі а то в залежності від „державних і воєнних заслуг“ лотичного власника. Господарства більші понад 100—1120 гектарів мають бути розпарцельовані.

В засаді прийнято справу викупна ґрунту і в який спосіб це буде відбуватися має означити новий закон. Так само що йно в пізнішому часі має усталити, скільки землі мають посідати парохії та дієцезії. Про всі ці справи ми докладно напишемо як що тільки буде ухвалення той закон.

Та одно вже певне. Що на підставі того закону українському селянинові не сподіватися панської землі! На то прийдуть „осадники“ і колективісти. Ти український хлопе іди з торбами — так говорить дійсність.

### Народні приповідки.

На Анни зачаття починають пчолы мідісти.

На Анни зачаття починають тічки бігати. (Тічки — тичні вовків.)

### Що сталося в грудні.

21. 1764. скасування Гетьманщини.

23. 1873. заложене Наукове Товариство імени Шевченка у Львові.

—0—

**Нові воєводи.** Львівський і станиславський воєводські „престоли“ обсажені остаточно. Львівським воєводою іменовано теперішнього воєводу в Кельцях Більського, станиславським Гараніха.

**Велике потомство.** Один шведський мужик каже, що щоби уратувати людськість треба їй дати як найбільше генів. А тому, що гені родяться один на тисяч звичайних смертельників, нашим обовязком єсть достарчити тих тисячів, з яких конче хтось буде мати геніяльні здібности. Ідучи за своєю теорією, він як 67-літній чоловік має 4 власних дітей. Із першого подружжя мав 10 хлопців і 6 дівчат, з другого 6 хлопців і 6 дівчат, а з третього 7 хлопців і 5 дівчат. Цікаве тільки чи буде між ними всіма хоч один геній.

**Кілько Жидів згинуло наслідком погромів?** „Хвіля“ подає, що наслідком погромів згинуло на території буйської російської імперії 70.000 Жидів, 500 тисяч стало каліками, а лишилося около 200 тисяч сиріт.

**Подружжя через телеграф.** В архангельській губернії заключено подружжя при допомозі бездротного телеграфу. Молода пара повідомила про те телеграфічно відповідні власті в Архангельську, що зареєстровано і з тою хвилею подружжя стало зовсім легальне. Це впрочім перше подружжя заключене через телеграф.

**Підземний Лондон.** Не тільки по наших містах великий брак мешкань. Брак їх і в величезній столиці Англії, Лондоні. Щоби цьому зарадити, один з лондонських будівничих випрацював цікавий плян. Він радить не розширювати більше міста, бо воно і так велике, і не будувати нових поверхів, але будувати місто під землею. В таким разі місто мало-би двоповерхові доми, яких часть булаб над а часть під землею. Будівничий запевняє, що такий плян дуже легко здійснити, а мешканці підземного міста зовсім не чулисяб гірше від тих, що жили-б над землею. Цікаво, що як оголошено той проект, зараз дешо з нього виконано, а іменно одержано дозвіл на розширення двірця підземної залізничі. Підземне місто малоб одну важну прикмету: в йому можна-б ховатити перед надмірною спекою як теж перед надмірним холодом.

**Голод в Лодзі.** З Лодзі доносять, що там занотовано сім випадів занедужань з голоду.

**Вкрадено скриню годинників.** Недавно розбили якісь незвісні справники на шляху між Перемишлем і Мостиськами товарний віз в поїзді, що йшов до Львова. вкрадено скриню вагою 150 кілограмів, що була повна годинників. Скриня та переходила через Польщу з Берліна до Румунії.

**Кілько є гатунків в природі?** Один італійський природник обчислив, що на землі знаходиться 15 тисяч гатунків рослин і 820 тисяч гатунків звірят. Чотириножних звірят є аж 400 тисяч гатунків, комах 280 тисяч, шкаралупників 50.000, птахів 12.000 і риб 12.000.

**Фотограф і духів.** В Лондоні збудовано пам'ятник в честь англійських жовнірів, що згинули в світовій війні. На відслонення пам'ятника зібралось багато народу. Дві спиритистки (люди, що займаються справою духів) зробили фотографічні знімки із зібраної товпи. Ті, що оглядали ті фотографії, кажуть, що на них видно тринадцять два лиця, що уносяться над зібраним народом. Мали-б то бути духи тих жовнірів, що згинули.

**Безробітте в Росії.** Статистика совітської преси виказує, що в Росії є тепер 877.000 безробітних.

**Присилайте сейчас мільйон Мп. як зачет на передплату на 1924 р.**

## НОВИНКИ

### Календар. — Грудень.

В грудні меншає день до 22. о 24. минут; від 22. росте о 5 минут.

21. П'ятниця. (8) Пр. Патапія. Правосл. Пр. Патапія. — Схід 7:20. Захід 3:24.

22. Субота. (9) Неп. Зач. Пр. Бог. — Правосл. Зач. св. Анни. ☉ Схід 7:21. Захід 3:24.

23. Неділя (10) 3 Нед. по Сош. Міни. Правосл. 3<sup>я</sup> Нед. по Сош. Міни — Схід 7:21. Захід 3:25.

## Біржевий перегляд

Упадок Кабінету Вітоса вплинув сильно на зривку чужих валют. В першій хвилі, серед загальної паніки долари піднялися в Варшаві до 8 мільйонів. Але впали вже тої самої днини до 5 мільйонів, щоб потім повільним, але певним темпом посуватись в гору. З браку відповід. міністра скарбовости, уряд перестав через свої відділи Польської Каси позичкової вилувати на укладання курсів чужих валют. Ми є свідками давно не бувалих добрих часів, в яких офіційні курси є вищі від неофіційних. Нині пополудни офіційний курс долара є 5,800.000, а в приватних оборотах платять за него лиш 5,600.000 — Се є, розуміється лиш хвилиний об'яв і завтра вже приватні курси будуть вищі від неофіційних. — Бачимо отже що офіційна і чорна біржа в тім смертельнім бігу взаємно себе переганяють.

В хвилі плянованої санації скарбу повалився Кухарські і польська марка буде знова предметом експериментів якогось нового фінансиста.

### Грошева біржа.

приватні обороти.

Львів, 17. XII. 1923.

Амер. дол. 5,80 000—6,000.000, одинки і двійки на рівні з іншими ам. дол., канад. дол. 5,400.000—5,500.000, Кч 170.000, фран. фр. 310.000, франки швайц. 1,040.000, фунт штерл. 25,800.000—26,000.000.

Золото: 20 кор. 22—23,000.000, 10 фр. 21—22,000.000, 10 рублів 33—33,600.000.

Срібло: кор. 370—390.000, 5 кор. 1,900—2,000.000, фльор. 920—980.000, рублі 1,500—1,600.000.

### Офіційна біржа.

Варшава, 17. XII.

ЧЕКИ: Нью-Йорк 5,800.000, Лондон 25,390.000, Париж 307.00, Відень 81'65, Прага 169.00, Італія 252.250, Ціріх 1,012'00, Голандія 2,221.000, Бельгія 266.000.

### Ціріхська біржа.

Вступні нотування з дня 17. XII.

Ціріх: Будапешт 0'0301, Відень 0'008, Софія 410, Нью-Йорк 573, Лондон 25'10, Париж 30'35, Медиолян 24'92, Прага 16'78, Букарешт —, Голандія 219, Білгород —

### Акційна біржа.

Львів, 17. XII. 1923.

Гіп. Банк 1,325.000, Промисловий Банк 545.000, Немойовські 620—670.000, Ойкос 6,600—6,650.000, Паровози 725.000, Гіри. Серша 12—12,500.000, Бровари 29—30,400.000, Ходорів 6,450—6,620.000, Цегельські 1,000—1,000.000, Нафта 800—770.000, Ракшава 8,100—8,150.000, Теспи 7,500—7,525.000, Зеленовські 24—23,750.000.

### Неконттовані акції.

Хибє 10,—10,500.000, дрібні 11,000.000, Газоліна 3,00—2,425.000, Лисиничі 1,70 —1,625.000, Газн 4,00—3,600.000 Яворжно 37,00—35,750.000, дрібні 3,800.000, Азот 650—625.000, Фореста 700.000, Штеп 130—125.000.000.

### Збіжева біржа.

Львів, 17. XII. 1923.

Кр. пшен. з 1923, р. 13—15,000.000, Жито з 1923, р. 8,800—9,300.000, Броварняний ячмін з 1923 8,800.000—9,200.000, Овес з 1923 р. 8,000.—8,400.000, Горох пільний 00,000—0,000.000, Горох Вікторія 00,000—00 міль. Пшенична мука 40% „О“ 30,000.000, 55% „1“ 25,000.000, 70% „4“ 2,000.000, Житня мука 60% 20,000.000, 70% 18,000.000, гречана каша 28,000—30,000.000. — Ціни розуміється за 100 kg. без споживного податку. Місце, станція закладання.

### Ринок.

Хліб 1 кг. 173.000, м'ясо волове 553.000, свиняче 583.000, теляче 480.000, солонина 950.000—1,000.000, сало 1,100.000, смалець 1,400.000, масло 2,200—2,600.000, сметана, 600.000, молоко 150.000, сир 550.000, яйця 35—60.000, 1 кг. меду 1,000.000.

## Народ собі.

Виказ жертв злочинів з нагоди свята „1. падолиста“ еміграцією в Ч. С. Р. на фонд „Допомоги Рідному Краєві“.

В чеських коронах:

Хоркавий Кость 6', Хоркава Настя 60, Хоркавий Олександр 50, Хоркавий Богдан 20, Хоркавий Евген 5, Хоркава Ольга 5, Дзюбак Василь 20, Евин Теодор 50, усі з Богуміна. — Инж. Меркун Микола 50, Хор. УГА. Вусатий Іван 30, Стр. Коваль Іван 20, Буз. Луцький Вол. 21, Ст. дес. Прийдун Мих. 10, Стрільці: Зомрій Дмитро 12, Зубрицький Микола 12, Галабудьо Волод. 12, Марич Петро 12, Ничипорук Кіндрат 10, Коринівський Андрій 10, Помасюк Андрій 10, асильок Михайло 0, Михалевич Гриць 10, Бучинюк Яким 0, Тихоліз Гриць 12, Тихолізова Анна 8, Савка Анна 8, Сельків Ольга 8, Прокопій Михайлина 8, Інак Маг. 8, Оніщик Анастасія 10, всі в державнім дворі в Безно коло Молодої Болеслави в Ч. С. Р. — Борещький Михайло 10, Олійник Микола 10, Іванюк Василь 1', Кульчицький Федь 10, Шартика Олекса 6, Іванечко Антін 8, Загребенський Онуфрій 10, Бардин Андрій 19, Хомик Степан 12, Хомик Катря 8, Корниак Ілько 10, Циприу Федь 0, Ріпак Володимир 10, Возний Юрко 10, Ваньовський Степан 10, Кусень Степан 10, Сопльова Анна 5, Калинова Анна 5, Стахович Катря 5, Свіжинська Анна 5, всі в державнім дворі в Горках Медиків почта Шетно дол. коло Молодої Болеслави в Ч. С. Р. — Городечна Катря 5, Осеницька Марія 5, Паньків Павліна 5, Баран Рузька 5, Косів Феська 5, всі в державнім дворі в Горках Вел. почта Шетно дол. коло Молод. Болеслави в Ч. С. Р. — Х. У. 120 в Подєбрадах. Укр робіт сотня 255, в Літомерицях. — Крім того зложили за місяць серпень: робіт відділ ч. 5 в Празі 109, роб. відд. ч. 1. Прага-мисочани 154, роб. відд. ч. 5. Прага-Уезд 80, роб. відд. ч. 3 Прага-Вертовиці 22, культ.-просв. гур. при сотні в Ужгороді (дохід з крамниці) 1,000. — В Празі 17. XI. 1923.

### На фонд для вшанування пам'яті полк. Дмитра Вітовського

зложили в Мп.

Онуфрій Курдилик, Калуш, 25.000, О. Голінатий 250.000, Ієнче Омеляна Голінатого Нове Село, Степан Панас, господар в Дидиліві, 50.000, Олена Прокеш Львів, 150.000, Володимир Дуткевич, Рогатин, 200.000 мп. кличе Теод. Чернопиского, О. Галаковського, Мих. Пирога, Марію Борисову, Гр. Пелиховського й Гр. Павлова усіх з Рогатина, Ал. Гафгара в Путятинцях, Ал. Боцюрків Глусте, мп. 200.000, О. Мартинюк Городок яг. 5.000, кличе о др. Гн. Цегельського в Городку, о. Ст. Ковалів в Галичанові, о. Вас. Загасевича в Вовчуках, др. Яр. Грушкевич Станиславів, 1,000.000.

Комітет дякує жертводавцям і просить всіх тепер і давніше викликаних прислати жертви до Зем. Банку Гіпот., Львів, ул. Підвалля ч. 7.

Ширіть „Новий Час“!

## ОГОЛОШЕННЯ.

### Комунікат

Українського Педагогічного Тов-а.

### Загальний Зізд Українського Педагогічного Товариства

відбудеться у вівторок, дня 25. грудня 1923. о год. 10. перед полуднем у Львові в салі „СОКОЛА-БАТЬКА“, вул. Руська ч. 20. зі слідуєчим денним порядком:

- 1) Відчитання протоколу з останнього звичайного і надзвичайного Зізду.
- 2) Звідомлення з діяльності Головної Управи за адміністраційний рік 1922—23.
- 3) Звідомлення Надзірної Ради і улічення абсолюторії.
- 4) Вибір Голови.
- 5) Вибір 12 членів Головної Управи.
- 6) Вибір Надзірної Ради.
- 7) Вибір Роземного Суду:
- 8) Справа зміни статута.
- 9) Внески і запшти

Згідно з § 47. статута має право Кружок вибрати на кожних 10 членів Кружка, що заплатили членську вкладку на 1923 р., одного відпоручника з тим, що кожний Кружок мусить мати бодай одного відпоручника.

Тож Старшина Кружка, оскільки вже не вибрала відпоручників на Загальний Зізд на своїх дотеперішніх Загальних Зборах в осени ц. р. то негайно скличе звичайні зглядно надзвичайні Загальні Збори та вибере відповідне число відпоручників на сей Звичайний Зізд УПТ. Імена сих відпоручників подасть Старшина Головної Управи УПТ, до відома та виставить їм повновасти, якими вони викажуться при вступі на салю.

Кружки, які досі помимо кількаратьових ургенсів не прислали ще спису своїх членів, зроблять це негайно відповідно до гутецького обіжника ч. 1918, з дня 5. мая 1923, себто перешлють поазбучний поіменний спис членів в 2 примірниках з поданням заняття і осідку кожного члена.

Головна Управа виготовить і в своїому часі розішле всім Кружкам ще перед Загальним Зіздом речане звідомлення з діяльності за останній адміністраційний рік. В тому звідомленню буде поданий також точний зміст з протоколу звичайного Загального Зізду з 25. XII. 1922 р. і Надзвичайного Загального Зізду з дня 29. VI. 1923 та їхні ухвали.

Кружки і їхні відпоручники зволють докладно познайомитися зі звідомленням Головної Управи, щоб як найбільше часу можна було опісля присвятити дискусії над поширенням та поглибленням організації та над способами до осягнення цілі Товариства.

Головна Управа надіється, що Вп. відпоручники Кружків виявлять як найбільше ініціативи і вкажуть шляхи, якими серед теперішніх незавидних обставин можна найпевніше здійснити ціль Товариства.

ГОЛОВНА УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ТОВАРИСТВА:

М. Галуциньський

містоголова.

Яків Якуевич

секретар.

Насіння червоної конюшини

купує

КРАЄВИЙ СОЮЗ ГОСПОДАР. СПІЛОК „СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР“

у Львові, вул. Зіморевича ч. 20.

Приймається передплата на перший квартал 1924 року на двотижневик „ЗАГРАВА“, орган незалежної політичної думки. == **Квартальна передплата виносить покищо 400.000 мп.** Адреса: **Львів, вулиця Руська ч. 18.** . . . . .

**Важне для церковних хорів і співацьких товариств!**

— — Друкуються і на днях вийдуть — —  
ЗАХІДНО-УКРАЇНСЬКІ **КОЛЯДИ**  
на мішаний хор укладу 1—1  
Йосифа Кишакевича.

**ФІРМА „ТЕХТУЛ“**  
вл. М. Кожушко  
в Раві руській

доставляє: ткацькі поспішні варстати, сталеві бляти, начиння, шітки до чесання вовни і лену, коловоротки і прочі ткацькі прилади і машини.

**ПАВЛИШИНА**, бувшого пор. У. Г. А. прощу о адресу. С. Якімова, Бережани, Різницька 18.

**МАШИНИ**  
уживані — до писання різних типів — в добрім стані дешево до продажу Бюро торговельне **Д. Конох, Львів, Кохановського ч. 5.** 1—3

**Обезпечуйте своє життя та підвищуйте свій обезпечений на життя капітал в одинокім українськім Товаристві обезпечень на життя**

**КАРПАТІЯ** **Львів,**  
**Руська 18.**

**Вже вийшов з друку!!**

**Найцікавіщий і найдешевший  
ВЕЛИКИЙ КАЛЕНДАР на 1924 рік**

Книгарням звичайний опует. **„ПРИЯТЕЛЬ СЕМІ“** Засаднича ціна лише 2'00.

Настольна книжка для українського учителя, священника, господаря, пасішника.  
(Цікава літературна частина; правні, лікарські й ветеринарні поради, пасішницький календар і т. и.)

**Продається у всіх українських книгарнях.**

Головний склад видання: **Книгарні С-ки „ВІДБУДОВА“**

- |                               |   |
|-------------------------------|---|
| 1) Здолбунів, ул. Колейова 9. | 3) Володимир Волинський, ул. м. Луцка 10. |
| 2) Рівне, ул. Шосова 27.      | 4) Ковель, ул. Ново-Колейова 16.          |

**На складах книгарень С-ки „Відбудова“ власні видання:**

- |  |  |
|--|--|
| 1) <i>О. Білоусенко</i> : Біблійна історія Старого Заповіту. | 3) <i>О. Білоусенко</i> : Наука віри (короткий катехизм).      |
| 2) <i>О. Білоусенко</i> : Біблійна історія Нового Заповіту.  | 4) Лекційні денники для українських гімназій і шкіл виділових. |

В друку: Задачник Шульгіна Іщук ч. I. (в метричних мірах).

**На складах всі шкільні підручники й приладдя.**